

INTRE NISTRUL SI BUG

TIRASPOL

Poarta de intrare in Transnistria

de ANDREI NASTASE

Constatul cu realizările românești din Transnistria, îl facem cum ne apropiem de bătrânul Nistru, unde străjuieste deasupra primei realizări românești lozina biruinței noastre. „Podul Mareșal Ion Antonescu”. Este opera ostajilor români, opera vitejilor cari au redat libertatea poporului moldovenesc din Transnistria.

Trecem peste solidul pod construit din cărpi și în câteva clipe pămîntul pe pămîntul Transnistriei, desorbit prin sângele ostajilor noștri.

Trecem pe lângă distrusele rămășițe ale lui Stalin și intrăm în satul Barcani, locuit în majoritate de moldoveni. Suntem mînași de minunată șosea care ne duce spre Tiraspol. Să fie aceasta opera lăudăroasă bolșevismului?

Să fi făcut această regimul comunist în timpul celor douăzeci și trei de ani de „vaste creșturi” pe care le-a trimis în lumea întreagă?

Nu.

Acastă minunată realizare este opera constructivității românești, înfăptuită în mai puțin de un an de zile.

Încă câteva minute și suntem la Tiraspol.

Poarta de intrare în Transnistria.

Popas în Slobozia

de VICTOR LIEANU

Suflete moldovenesti de pe malul Nistrului, ce se întind sub pădurile de salici pietroase, ca nite copoare nestîrșite, au trăit sub robia răscolite clipce înecate în lacrimi și puișoare de sânge.

Bogăția lor a cunoscut în istoria omenirii cea mai dureroasă pagină de lăf și profinare a banului individual, iar înecatul spirit al înierului malului a rămas în umbra necunoscutului.

Cîntecul și hura războiului moldoveni, seziștorie și chibriturile depe la clăci, au fost înăbușite în suspine și în melancolice aducerii aminte.

Furtuna sîngeră și a nădărnicității monstru din răzări a trecut și satul Slobozia, cetățuia neclirilor răzmet moldoveni, așezată aici din vremuri legendare.

În așteptarea fraților

De dimineața războiului și fetele satului, - imi spune Parintele Zamora - îmbrăcați în costume naționale, au venit la mine cu zămbeșul pe buze, veselii că din minut în minut, trebuie să sosească frații dela „Muncă și Lumină”.

Cînd ne-am apropiat de marginea satului, pe o luncă presărată cu flori de fan sau adierea vântului de băta, hora satului începea deabinelea.

Chibriturile și strigăturile moldovenilor nu se mai terminau. Mașina s'a oprit. Cîț ai clipii din ochi hora ca un miraj nea prins în mijlocul ei cu aște căldură și vînt bun, încă nu puteam să rădăm în această manifestare.

Ne-am prins cu toți în hora satului și frații dela „Muncă și Lumină” aprinși de farmecul lauter începură să strige așa:

La mal zi, mal zi, mal zi,
Că la pară și-o lui cost,
Unde-o fi lărbă mai deasă
Și lălbă mai frumoasă.

Iar o moldovenească zdravănă, îmbrăcată în costum național, asemenei Cosăzenelor noastre, începea să răspundă:

Tu fa coasă eu la strîns
Neom iubi doar prin ascuns.

O biserică a cărei vechimei nu se știe

„Credeți că veți mîntui?”

Întreptarea, a făcut ca o femeie care suferea de o boală grea, așezîndu-se în fața crucii, după mai multe ceasuri de rugă fierbinte, să se facă sănătoasă. Aceasta a hotărît pe credincioșii satului, ca în locul acela să se ridice biserică.

Zidită la început din cărpi, a fost transformată și reînălțată cu timp și primind înălțarea de astăzi.

Regimul comunist, a prefăcut acest sfînt lăcaș în cinematograful și teatru, iar podoboșele sfînte poarte cu aur, au fost ridicate și duse la Moscova.

Azi datorită moldovenilor însetați de credința lui Hristos, Biserica e plină de icoane, strălucind astfel ca o mîreasă a lui Hristos, în marea ei Dumezencească.

Veniți dela munca câmpului, moldovenii din Slobozia, lăcări, fete și bătrîni, șiau lăsat sapele alară, și lăcărîndu-se în chip mare, semnul crucii au intrat în biserică.

Fruntă lor arsă de soa lea zăle și lăcărișă de bîclicurea trecutului a-pru, s'au luminat că d'rugă preotului ridică către Ceruri înmănu de slavă.

Moș Mihai Mreaja pescarului satului

„Apă dacă mi spui și mneața de unde vii, îl-o lu spune și eu...” și moșneagul zămbi șiret pe sub mustașa.

„Dela Tiraspol moșule vii, în preună cu o echipă de artiști, ce va da o seziștorie în seara aceasta chiar aici în satul Slobozia.”

„Hei, da! a! așa, tolu spune și eu că via dela Nistru, că doar mîș Mihai Mreaja pescarului satului, care a suferit mult depe urme pîndăntului bolșevic. Amu, slavă Domnului, frații de dincoi de Nistru, o avut grîja de noi, măcar acum la bătrînețe să-mi vîndă și eu peștele cu cășug...”

Și Moș Mihai băgă mîna în trăsăla scoțîndu-l un dolofan de crap. Iacă, alba pește nu ca acei ai bolșevicilor, n'aveam voie nici să-l vîd, dar și mai mînașă.

„De unde vii moșule cu trăsăla asta? li întrebai eu.

P. S. R. Dr. ANTIM NICA, NOUL EPISCOP AL CETĂȚII-ALBE

Scaunul Episcopiei al Cetății-Albe și Ismailului, veștă însemnată cu creștin ortodox din Basarabia, are un nou Episcop, prin alegerea P. C. Arhiepiscopului dr. Antim Nica, Șeful Misiunii Ortodoxe din Transnistria.

Deși tânăr, noul Episcop este o aleasă personalitate bisericească care s'a evidențiat încă din anii de studenție printr-o muncă înaltă și rodnică, luîndu-se la Facultatea de Teologie din Chișinău licența cu „magna cum laude”.

Înainte de a intra în clăul monahal își desăvîrșise studiile la Paris, Strasbourg și Anglia, unde își pregătise teza de doctorat tratînd despre „Calatori și studii asupra misiunilor creștine printre mahomedani”.

Primit în monahism în 1935, a fost numit misionar al Misiunii Ortodoxe din Basarabia, iar în 1941 a tot alăsat creștin al mănăstirilor din Episcopia Hotinului.

Este numit apoi asistent al catedrei de teologie pastorală, la Facultatea din Chișinău de unde a trecut la București. Deasemenea, evidențiat prin călătorii, lucrări cu caracter religios - printre care una apărută în limba franceză.

Sosit în Transnistria, ca misionar, după ce armatele Germano-Române au eliberat poporul de asuprirea bolșevică, a lăsat de misionar este dîntre cele mai însemnate, și mai rodnice. La 15 Decembrie 1943, a fost numit Șeful Misiunii Ortodoxe din Transnistria.

„Nu am fost aici, pentru că să ascult cuvîntul Prea Sfințitului Antim Nica, Episcop al Ismailului, după ce acolo pîstorie cu tunc”, pe care imi fac datoria să o recunosc și să-l mulțumesc P. S. Sale Morușea.

Din cuvîntarea sa, pe care am citit-o înăi, am desprins un cuvînt.

Prea Sfințitul Antim Nica a vorbit de „cununa de spini”.

„Cununa de spini”, pe care a văzut-o pe fruntea sa Prea Sfințitul Antim Nica, în ceasul cînd la o vîrstă mîrșă o le-are vechie, me-gînd într-un pămînt amenințat de primejdii.

Cununa de spini pe care Misionarul Petruvi, cu sensibilitatea lui adanca a ridicat-o dintr-o dată în cuvînt de încredere și îmbrăcare, arătînd în rea Sfințitului Antim Nica că Neamul nostru a purtat veacuri cununa de spini și niciodată nu s'a pierdut lucrarea în mîntuire printind înviera.

Azi vrea să spun Prea Sfințitul Antim Nica că aceste cuvînturi dăruite de Ierif, porțile dintr-o conștiință înăi, roșite de un Prelat care este o nădădă de a Bisericii noastre, de nu om pe o călă lăfă aibă și curată strălucire, fără furturi și lăfă în lăfă, adăncimea creștinească dînturii. Prea Sfințitul Antim Nica azi vîl săi spui cununa de spini cu care li-ai pregăt sufletul, în loc săi lăcări de vanitatea locului înăi pe care li ocupi tîrîr, această cununa de spini cor este semn de încredere și de putere, și nu de neînțeleg și de neînțeleg, această cununa de spini este semnul întregii noastre generalități.

Eu nu este numai un program pentru Episcopia Ismailului și pentru neville de așlure credincioșă și ieriflică de a olo, înfrîmînd orice primejdii și tîmădind orice urmă de necredință, ci este Prea Sfințite, un adevărat program al întregii noastre generalități.

Nol n'am avut copilăria Prea Sfințite.

Iar tîneretea noastră a fost a scorbură adănată și grea, în care nu ne-am putut conduce decât de luminile lacrimilor pe care am avut mîndria să nu le arăm niciodată în afară, dar puterea să nu le stingem niciodată înăntur. (Aplauze).

Azi vrea să spun Prea Sfințite Voastre drept răspuns un cuvînt de credință.

Sau lumea întreagă este cărmuită de dreptate și Dumezenu o crotește odată cu așezările lumii, pămîntul nostru cîndu de cununa de spini a veacurilor misiunii noastre europene, și atunci cel care poartă răspunderea Europei și vîr hotărîșă de mîine a neamurilor r, vor recunoaște libertatea pămîntului și a onoarei românești-sau cununa de spini va fi un nou purtător de lămă învîră, nu însă spre învîr, ci pe calvar.

Prea Sfințite Tu merge pe pămîntul Basarabiei.

Cuvîntul sau de credință, sunt sigur, va rasuna a-colo și puteră și li întreg.

Cununa de spini de pe fruntea Prea Sfințite Tale va fi lămă de mîntuire și lăfă de îmbrăcare pe care s'o urmeze toți, pentru că niciodată generația noastră nu a fost cărmuită de vanități și tot-deauna noi am văzut în rosturile noastre înăi ierifă și pe urmă mîntuirea. (Aplauze).

Pătruns de greaua misiune a pîstoriei, în cuvîntarea jîntă a ocazia alegerii sale în scaunul Episcopiei Ismailului, P. S. R. Dr. Antim Nica, a spus printre altele următoarele:

„Imi dau seama de înălțimea și însemnătatea misiunii ce mi se încredințează.

Mitra arhierescă, în zilele de astăzi nu este ca odinioară numai semn de podoabă și de cinste, ci mai de grabă simbol al tuturor renunțărilor, al cununi de spini a lui Hristos. Apostolia înseamnă spirit de sacrificiu. Voi aduna poporul căi mai mult în jurul sfîntelor altare și voi face ca opieres să fie căi mîrșă între cler și pîstori.

Numai așa strămoșii noștri au lăsat bucuria din încercările grele ale trecutului.”

P. S. S. Episcopul Antim Nica este omul faptei și nu al vorbelor. Într-o acvasta și mîntuire între gî și sa lucrare misionară, săvîrșită până acum pe meleagurile desorbite ale Transnistriei. Munca sa creștină în noua ogor transnistriană și începută cu două roade bogate, iar aprecierile celor ce au văzut-o sunt dintre cele bune.

Insuși domnul prof. Mihai Antonescu, vice-președintele Consiliului de Mîntuire, a apreciat cum se cuvine gândurile cele bune ale noului Episcop de la n. l. la încheierea lucrărilor Colegiului Național Bisericesc, domnului Mihai Antonescu, marcheză în mod deosebit planul de lucru.

O Biserica reiaclă

Unde a fost un sat de pescari români

În satul Tiraspol vîntul de război a lăfă detul cu același nume, și al doilea municipiu al Guvernământului Transnistriei.

Dupa spusele generalului rus Voronov, care a fost cu armatele prin aceste părți, orașul Tiraspol a fost înălțat în anul 1792, și Rușii au ajuns săpăni pe cîste meleaguri.

Cronicearii ruși pomenesc că ar exista înainte pe acest loc, un sat de pescari români cu numele

Capitală a Republicii Moldovenești

Astăzi Municipiul Tiraspol numără circa 30.000 de suflete, dintre care majoritatea sunt de naționalitate română, urmîndu-i ucrainenii, rușii, bulgarii etc.

Majoritatea populației românești determinat guvernului sovietic ca să lăcărișă Tiraspolul ca oraș de capitală al Republicii Moldovenești.

Acastă creație n'a fost decât un lăf procedeu al bolșevicilor, sub pretextul libertății nașurii, au urzărît pervers, desnașurarea tuturor.

Fals afiș de propagandă comunistă

Astăzi la răspîntia rasilor olo de comunicație, cu Tighina, Tiraspol, Rădăușeni, lăcărînd de drumuri spre nordul Transnistriei, preșă și spre Calargi-Berezovca, lăcărînd de drumuri spre Tiraspolul ca poarta de intrare în Transnistria.

Astăzi oraș a fost ales de bolșevici ca centru important al propagandei pe care Cominternul o lăcărînd în strălăitate. Astfel, privind pe malul basarabean al Nistrului, ochiul, diferite conșă acoperite cu tigla roșie, lăcărînd de proporții.

Iar un fals afiș de propagandă bolșevică.

Întînd în oraș, vezi după așă ziduri masive și înaltele mule de fabrici, numai sărăcie mîrșă.

În strazi drepte și paralele, în oraș, poate fi considerat că un tîrgușor de proșă.

Că mîș, pipernicele, lei, coșă, căi o construcție bloc de mîrșă care tronează asupra mîrșă umane.

Calitizarea pentru sovietici era mîrșă de lux. Deși cuvîntul „mîrșă” în majoritatea limbilor

(Continuare în pag. 4-a)

În locul drumurilor „sovietice” desfundate, munca și priceperea românească, au construit prima de comunicație modernă, pe o lungimă de 102 km, șoseaua „Mareșal Antonescu”

Căminul Moldovenesc

În curtea școlii primare, echipa de teatru „Muncă și Lumină” își aranjase scena. O ploaie mîrșă a lăcărînd ca mîntura lor și lăcărîndu-se urzînd ca șoseaua să se dea în sala de festivități a școlii.

Print-un geam deșis zări într-o sală câteva fete răsfoind paginile unei cărți colorate. Dau în coridor înpreună cu parintele Zamora—Deasupra ușii sta scris cu litere mari „Căminul Cultural și Școala Tîrîncească Transnistria, din Slobozia”.

Întînd înăntur mîrșă venea a crede că acest preș mîș și subțire la statură, ar fi putut vreodată să înțelegă un asemenea Cămin Cultural, unde fetele

și fetele satului pot să învețe multe lucruri necunoscute de ei până în prezent.

Între adevăr parintele Zamora, Directorul Căminului, nu numai că a transformat sufletul moldovenilor de aici, după cerințele a postol-ce dar mai presus de toate, înălțînd ac și Cămin Cultural, tîneretul în floare Sămbăta, așezîndu-se înțigînt în sala de lectură a bibliotecii, își recrează creșă și își întîmnește trupul și sufletul, după o mîrșă de o zîc.

Căminul Cultural și Școala Tîrîncească a satului Slobozia, datorită înimosului preot Zamora și energicului tîneret, a organizat un cor care în curînd se va produce.

(Continuare în pag. 4-a)

REP.

